

Täysistunto

Torstai 23.11.2017 klo 16.00—19.30

2.7. Suullinen kysymys seksuaalirikoksia koskevasta lainsäädännöstä (Antero Laukkanen kd)

Suullinen kysymys SKT 167/2017 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Seuraava kysymys, edustaja Laukkanen.

Keskustelu

16.54 Antero Laukkanen kd: Arvoisa herra puhemies! Säännöllisin väliajoin julkisuu-teen nousee seksuaalirikoksissa annettuja tuomioita, jotka koettelevat kansalaisten oikeus-tajua. Tuomiot koetaan usein aivan liian lieviksi ja jopa uhrin kokemusta vähätteleviksi. Tällä viikolla julkisuudessa ollut Turun hovioikeuden tuomio lapsen seksuaalisesta hyväk-sikäytöstä nosti taas esille kysymyksen siitä, onko asiaa koskeva lainsäädäntömme riittä-vää. Järkyttävää on, että viime vuosina erityisesti lapsiin kohdistuvat seksuaalirikokset näyttäisivät olleen lisääntymässä. Lapsiin kohdistuvat rikokset asettavat lainsäädännölle omat haasteensa. Lapsen oikeusturvan varmistamiseksi lapsen heikompi asema ja ikään liittyvät erityispiirteet tulisi pystyä jo lain tasolla paremmin huomioimaan.

Arvoisa puheenjohtaja! Kysynkin asianosaiselta ministeriltä: [Puhemies koputtaa] tu-lisiko lapsen heikompi asema ja ikään liittyvät erityispiirteet huomioida paremmin seksu-aalirikoksia koskevassa lainsäädännössä lasten oikeusturvan parantamiseksi?

16.56 Oikeusministeri Antti Häkkänen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Val-tiovallan tärkein tehtävä, uskallan väittää, on turvata jokaisen kansalaisen fyysinen koske-mattomuus ja turvallisuus. Erityisesti lasten osalta tämä on äärimmäisen tärkeä tehtävä, tie-tysti samalla myös äärimmäisen vaikea tehtävä, koska nämä rikokset, mitä tehdään, äärim-mäisen julmat rikokset, tapahtuvat perhepiirissä, lähipiirissä, jolloin henkilö on haavoittu-vassa asemassa monellakin tapaa. Näiden tekojen paljastuminenkin on hyvin ison muurin takana. Tarvitaan laaja-alaisia toimenpiteitä juuri kuten tälläkin kyselytunnilla on tullut esiin: lastensuojelun toimenpiteitä, ennalta ehkäiseviä palveluja, hyvin laaja-alaisesti toi-menpiteitä. Siinä vaiheessa ollaan jo hieman myöhässä, jos tarvitaan rikosprosessuaalisia toimenpiteitä. Mutta sitten kun niitä tarvitaan, niin kyse on siitä, mikä on oikeudenmukai-nen rangaistus tietyistä teoista, ja ministeriössä on käynnistynyt tämä työmaa, jossa erityi-sesti lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten rangaistuksia pohditaan, ja alkuvuonna tulee johtopäätöksiä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 123/2017 vp

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Täällä on vielä yksi varsinainen kysymys, mutta kun on hetki aikaa, tämän kysymyksen tärkeyden vuoksi myönnän yhden lisäkysymyksen. Pyydän edustajia, jotka haluavat sen esittää, nousemaan ylös.

16.57 Satu Hassi vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomen rikoslaissahan sanotaan, että raiskaus on törkeä, jos sen kohteena on alle 18-vuotias lapsi. Nyt monet meistä ovat järkyttyneet kuullessaan ja lukiessaan oikeuden päätöksestä, jossa tällaista tekoa ei kuitenkaan ole katsottu oikeudessa raiskaukseksi, kun ei ole pystytty näyttämään toteen varsinaista väkivaltaa eikä lapsen vastustelua. Olin itse 90-luvun puolessavälissä lakivaliokunnassa, kun rikoslakia tältä osin uudistettiin, ja itselleni jäi toinen käsitys kuin mitä nyt tässä kyseisessä oikeustapauksessa on siitä, mitä tällä lakipykälällä tarkoitimme. Ja toki kaikki nämä toimet, mitä ministeri luetteli, että vähennettäisiin lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa ja erityisesti seksuaalista väkivaltaa, noin yleisesti ovat hyvin tarpeellisia, mutta kysyn: katsooko ministeri, että tätä kyseistä rikoslain kohtaa olisi syytä täsmentää niin, että lapseen kohdistuva [Puhemies koputtaa] väkisinmakaaminen olisi ilman muuta raiskaus — ja törkeä raiskaus?

16.58 Oikeusministeri Antti Häkkänen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tähän varsinaiseen tuomioistuimen ratkaisuun en perustuslainkaan takia sanallakaan koske. Se on tuomioistuinten riippumattomuuden piirissä. Ne katsovat rikoslain ja tämän salin säätämien lakien tulkintaa täysin riippumatta meidän puheistamme. Mitä tulee yleisesti rangaistustasoon ja rangaistuskäytäntöihin pidemmällä aikavälillä Suomessa, niin teen vasta huolellisen analyysin jälkeen johtopäätökset siitä. Ne katsotaan nyt rangaistusasteikojen, rangaistuksen kovuuden kokonaisuudessa, samoin nämä tunnusmerkistökysymykset, tarvitseeko tehdä joitain sanamuotojen tai parametrien muutoksia, jotta varmasti rikosvastuu toteutuu tehokkaasti ja niin, että lasten erityinen haavoittuva asema tulee huomioituksi näissä prosesseissa.

Kysymyksen käsittely päättyi.

Kyselytunti päättyi.